

“Biết Tích” là tên mát truyán ngán, đác in trong táp Phùng Cung Truyán Và Thá, do nhà Văn Nghệ – California – xuát bán năm 2003.

Nhân vát chính là mát ngái thá mác (ông phó Lâm) có chút chuyán lái thái vái chính quyán cách máng nên phái lên áy Ban Nhân Dán làm viác, rái biát tích luán.

Tá đó:

“Bán đá Rá sông làng Bích, chiáu chiáu lúc mát trái sáp lán, ngái ta lái tháy mát ngái đàn bà đáng nghán pháa núi Tán Viên cho đán nhá nhem tái... Làng xóm cũng cháng còn ai xái xáo vá chuyán cháng bà. Chác ráng cháng ai ngáng cám viác bà Lâm ngáng cháng...”

“Ba năm, tích góp thêm ngày tháng đã thành sáu năm, rái chín năm. Đáu bà phó Lâm đã đám bác. Binh láa kéo dài, hoà bình đã trá lái trên làng Bích. Ngái ta đác tá do, đác thá sác tìm lái nhau. Nháng ngái ra đi, nháng ngái trá vá. Náu không trá vá cũng còn biát tung biát tích.”

“Phó Lâm thì không ai biát – Vá và hai con, đi hát nái này, nái khác tìm kiám. Bác chân cáa bà Lâm càng đi càng nhán biát đác nhiáu điáu thá thám. Cháng riêng gì cháng bà, nhiáu ngái khác trong vùng cũng gáp cán nhá váy.”

“Giáng nói cáa bà Lâm ngày mát háp dán, héo đi, linh áng cáa cáng ngái đi, ká đáu thám nhá bà cam nhán cháng bà không bao giá còn trá vá náa. Nháng bà Lâm ván không đành lòng, ván công phu đi tìm đá biát rõ sá thát nhá thá nào?”

“Cũng vào mát buái chiáu, trên con đá sáu quá, vá làng, bà gáp mát ngái đàn ông đã đáng tuái. Tián miáng hái thăm, cũng nhá đã hái thăm nhiáu ngái lá mát khác trên đáng đi. Ngái đàn ông này cũng đi tìm ngái nhà không tháy, trá vá và đã biát đác rõ ràng sá thác. Ông ta biát ngái ra đi náu không trá vá, lái không có tin tác gì là đã đi Yên Bái.”

Phùng Cung

Phùng Cung viát truyán “Biết Tích” vào tháng 10 năm 1958 nhá mát lái tiên tri cho sá phán (nghĩát ngá) sá giánh cho chính bán thân mình, ba năm sau đó. Tháng 5 năm 1961 (cũng vì có chút ván đá lái thái vái “chính quyán cách máng”) ông bá lái ra khái nhà, và bá đáu kín gán

mäi hai năm trong nhiäu träi tù – Bät Bät (Sän Tây), räi Yên Bình (Yên Bái), Phong Quang (Lào Cai) – cho mãi đän tháng 11 năm 72 mäi đäc ... trä về mái nhà xäa!

Nhà phê bình văn häc Thäy Khuê có nhän xét nhä sau về truyän ngän này:

“Biết tích phác nhäng nét mä hä nhäng vô cùng xác thäc về mät thäi mà nhäng cái chät bí än, nhäng sä mät tích, biät tích cäa con ngä i khá thäng xuyên. Phó Lâm, kä muän bäo tän đäo đäc nghä nghiäp, đã bä gäi về träi. Phó về träi, nhä bä mät tích, nhä bä thä tiêu, nhä tä thẳng cùng thän núi Tän, đä giä mãi cái chân chät cäa nghä tä, giä trän phong cách cäa mät nghä nhân chân chính.”

Cách nói cäa Thäy Khuê khiän ngä i đäc có cäm täng nhä cái “thäi mà nhäng cái chät bí än, nhäng sä mät tích, biät tích cäa con ngä i khá thäng xuyên” đã qua lâu läm räi väy. Bà chä nhäc läi, cùng väi tiäng thä dài buän bã, về mät hoài niäm đã xa xôi.

Thäc ra, cái “thäi mà nhäng cái chät bí än, nhäng sä mät tích, biät tích cäa con ngä i khá thäng xuyên” chäa bao giä chäm đät – ä Viät Nam. Theo ghi nhän cäa nhà báo Tä Phong Tän – kä tä đäu năm 2011 đän nay – đã có 7 “cái chät bí än” trong đän công an cäa nhäng công dân sau: Nguyän Läp Phäng, Trän Xuân Tùng, Đäng Ngäc Trung, Nguyän Công Nhät, Trän Văn Dä, Đäng Phi Vũ, Lê Văn Trän.

Cũng tính tä đäu năm 2011 đän nay, nhiäu công dân Viät Nam đã bä “coi nhä” là biät tích, trong sä này ba nhän vät đäc công luän nhäc đän nhiäu nhät là ông Nguyän Hoàng Häi, ông Phan Thanh Häi, và gän đây là ông Nông Hùng Anh.

Nông Hùng Anh

Vào ngày 5 tháng 9 väa qua, blogger Hoàng Liên đã lên tiäng báo đäng:

“Gäi đän häi gia đình, gia đình cũng không bät gì nhiäu về tình träng cäa Hùng Anh. Đän khu kí túc xá näi Hùng Anh ä cũng không nhän đäc tin täc gì. Cäu sinh viên năm thä 4 träng đäi häc Hà Näi đäng nhä bäc häi khäi cuäc säng nhä thä cäu chäa täng tän täi. Bän bè anh nói räng, Hùng Anh bä bät đä ‘nhanh chóng và khän cäp nhä käu lơäi täi phäm đäc biät nguy hiäm.”
“Cho đän nay, các phäng tiän truyän thông chính thäng hay cä quan chäc näng cũng chäa hä có mät gäi trình chính thäc nào về täi träng, hay mäc đä phäm täi cäa Nông Hùng Anh.”
“Về y mäc đä nguy hiäm gì mà đän mäc Hùng Anh phäi thä lí ngay läp täc án tù chäa đän hä täi, trong khi anh đang bäc vào năm häc cuäi cùng cäa cuäc đäi sinh viên - năm häc sä quyät đän hä toàn bä täng lai cũng nhä sä nghiäp cäa anh sau này?”

Đäu “nguy hiäm” nhät näi con ngä i Nông Hùng Anh, khiän nhà đäng cuäc Hà Näi phäi “cách ly” cäu sinh viên này về i đám bän häc (có lä) chính là sä “trän trä” cäa em träc hiän tình đät

nác:

“Là mát ngái dân tác xuát thân mán núi, mái khi vá quê thăm há hàng, xóm làng, nhìn nháng đáa béá quê béá táo, còm nhom, bángáng đát teo vì bánh giun, bánh tiêu cháy, vì ăn uáng tháu dinh dáng, mát vá sinh, có nháng cô gái đán tuái 15, 16, tuái đáy thì rái mà nhá đáa béá láp 6, thát là tháng cám cho ngái dân mán quê vì phái sáng káp ngái nhá váy. Máu nhá Đáng trong sách, không xáy ra nháng vá tham nháng nhá Vinashin thì nháng thân phán sáng cánh lám than đó đã gái mát đái rát nháu.”

“Tôi đang đi tìm câu hái và lái gái đáp cho mình. Vì tá Nam sao bây giờ lái nghèo hèn, lác háu đán thá? Có phái do háu quá chán tranh nhá tháy cô giáo táng trá lái? Chán tranh đã qua lâu rái mà! Nguyên nhân nào nhá? Có phái do Đáng đác quyán đán đán lám quyán, Nhà ná c không cóáy ban kám tra đác láp, không có sá phán bán, giám sát nháng chính sách thu chi sai trái cáa Đáng? Theo chá quan cáa tôi đa nguyên, đa đáng rát cán thát lúc này tái Viát Nam nhá bài viát “Phái đa đáng mái cháng lái lám quyán” cáa tán sá luát Cù Huy Hà Vũ...”

“Là mát sinh viên, cũng là mát công dân Viát Nam, tôi chá muán làm đúng trách nhiám cáa công dân. Gáp phái đáu gái không đúng thì phái lên táng, sáng đúng láng tâm con ngái, tháy đáu phái thì bánh vác, tháy đáu trái cán lên án và đáu tranh xóa bá nó, mái ngái đáu nhá váy thì xã hái mái tát lên đác... (Nguyễn Hùng Anh – Nháng Trán Trá Cáa Mát Sinh Viên).

Trác Nguyễn Hùng Anh, đá luán cũng đã biát đán mát tráng háp “biát tích” cáa mát thanh niên khác. Bán tin cáa HRW gái đi vào ngày 4 tháng 5 năm 2009, có đoán nhá sau: “Ngái ta nghiá ráng công an Viát Nam đã bát cóc ông Lê Trí Tuá, mát trong nháng sáng láp viên cáa Công Đoàn Đác Láp Viát Nam. Ông Lê Trí Tuá mát tích vào tháng Năm năm 2007 sau khi đào thoát sang Cám-Bát đá xin tán nán. Bá Ngoái Giao Hoa Ká đã long tráng ghi nhán trong bán báo cáo 2008 vá tình tráng nhán quyán Viát Nam ráng: ‘ông Lê Trí Tuá hán ván biát tích... và theo mát sá lái đán mát vá cáa chính quyán Viát Nam đã gát ông ta.’

Mái 12 tháng sau, vào ngày 10 tháng 5, Tá Chác Ân Xá Quác Tá cũng lên táng báy tá sá quan ngái vá sá biát tích cáa mát công dân Viát Nam khác:

“Ká 10 tháng 10/2010, thân nhân và luát sá cáa ông Nguyán Hoàng Hái đã 13 lán yêu cáu đác thăm và cá gáng gái thác phám, thuác men và ít tài chính cho ông ta. Nháng cá quan an ninh tá chái mái yêu cáu. Không ai có thá biát ông Hoàng Hái hán đang bá giam giữ ở đáu, tình tráng giam giữ và sác kháe cáa ông Hoàng Hái ra sao.”

Sau Lê Trí Tuá, Phan Thanh Hái, Nguyán Văn Hái, Nguyễn Hùng Anh – hián nay – công luán đang bản khoản vá nháng tráng háp “biát tích” cáa nhiáu công dân Viát Nam khác náa: Nguyán Văn Má, Nguyán Minh Nhát, Tá Phong Tán ...

Qua bßc "thßng" (gßi đi vào ngày 2 tháng 9 vßa qua) cßa thân nhân cßa các thanh niên, sinh viên Công Giáo bß nhà cßm quyßn Vißt Nam bßt giam, ngß i ta còn đßc bißt thêm rßng hißn nay trong sß "15 ngß i bß bßt giß thì chß có 3 ngß i đßc thß. Còn lßi 12 ngß i, đích xác chß bißt 6 ngß i đang bß giam ở nhà tù Thanh Lißt, Hà Nßi. Sáu ngß i kia không bißt chß c chßn ở đâu và sßc khße ra sao."

Bßc thß thßng đßn kêu gßi "các bác, các cô chú, anh chß em và toàn thß mßi ngß i ... góp tay đß các em đßc đßi xß mßt cách công bßng, đúng lußt pháp Vißt Nam và các công ßc qußc tß vß quyßn con ngß i."

Tôi thß c lòng không tin có cái đßc gßi là "lußt pháp Vißt Nam", dù là thß "lußt pháp nhßt nhßt" (theo nhß cách nói cßa nhà văn Nguyßn Ngßc Tß) kß tß khi ngß i cßng sßn năm đßc quyßn bßnh – ở xß sß này. Kß tß ngày Phùng Cung bß công an mißn Bßc lßi ra khßi nhà (vào tháng 5 năm 1961) cho đßn khi Tß Phong Tßn cũng bß công an mißn Nam bßt đi bißt tích (vào ngày 5 tháng 9 năm 2011) là vßa đúng năm mß i năm chßn. Nßa thß kß qua nhßng thay đßi ngoßn mßc vß phßng dißn truyßn thông và giao thông đã khißn cho quß đßa cßu nhß lßi, và loài ngß i xích lßi gßn nhau hßn. Nhß đó nhßng khái nißm căn bßn và phß quát vß nhßn quyßn, cũng nhß pháp quyßn, đã đßc phß cßp và chia sß bßi đa phßn nhßn loßi.

Nhßng ngß i cßng sßn Vißt Nam, tißc thay, không thußc vào cái đa phßn "văn minh và tißn bß" vßa nêu. Kß tß khi nßm đßc quyßn bßnh đßn nay hß hành xß nhß nhßng lãnh chúa bßo ngß c, chßa bao giß bß c chân ra khßi lãnh đßa ngu tßi và man rß cßa mình.